

יוסף זוסדי ורחל

1479

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דרחה" [בהשתתפות כולל "חוני המעליל"]
העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ג מרחשון התשע"ז

מתפללים

שבת ה' כסלו ה-תשפ"ד
פרשה: תולדות
הפטרה: משא דבר ה'

הדלקת נרות - 16:17
צאת השבת - 17:10
ר"ת - 17:43

הדלקת נרות בשבת הבאה 16:14

תולדות	ויצא
5:08 עמוד השחר	5:15
5:15 זמן טלית	5:22
6:10 זריחה	6:17
11:25 חצות	11:26
11:51 מנחה גדולה	11:52
16:39 שקיעה	16:36

Shabbat for Zion

"עסק עם רווח"

למוד התורה נקרא 'עסק התורה'. עסק הוא עניין של משא-ומתן. כאשר שני יהודים נפגשים, אם אין להם ספר ללמוד בו, לפחות ידברו בדברי תורה ששמעו או שחידשו, וזה יהיה עסק טוב בעבורם, שכן ירוויחו שלא ידברו לשון הרע או דברים בטלים...

העלון לרפואת מנשה בר דוד וברוריה מרת אחותי דינה בת רחל ולע"ג חמי"ר שלום בר שמחה ז"ל חמותי מרים בת רחל ע"ה הרופא הקדוש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"ברכני גם אני אני וישא קולו ויבך"

אם נתבונן, הרי גם עשו הרשע ידע כמה גדול ערכה של ברכה היוצאת מפיו של צדיק שכן יוצאת היא מעומקא דליבא וממילא עושה למעלה פירות ופירי פירות. לכן זלנו עינינו דמעוה. מחובתינו ליקח מזה מוסר השכל וקל וחומר מאותו רשע, שיש חשיבות גדולה לברכה הנאמרת כדין וכהלכה.

מורנו ורבנו הרב צדקה זצ"ל היה רגיל לדבר ולזרו בנושא זה, שכן, האדם יכול על ידי שירגיל עצמו לברך כדין וכהלכה. לזכות לכל טוב ואם אכן יברך כל ברכותיו כדין, יצבור בכל יום מאה ברכות שחייב האדם לברך. ממילא, בחודש שלושת אלפים במשך שנה... ובכל חייו ריבי רבבות של מצוות. כמה עונמת נפש תגרים לאדם במידה ואחר אריכות ימים ושנים יודע לו כי רוב רובם של הברכות נפסלו ואינם נוקפות לזכותו מחמת שנבלעו תיבות או אותיות. על הכוונה בברכות היה מצטט רבנו את דברי הרב "קול ששון" על הפסוק: "ארוממך אלוקי המלך ואברכה שמך". תחילה ארוממך וכו' שידע לפני מי עומד הוא לברך בבחינת שויתי ה' לנגדי ורק אחר כך ואברכה שמך.

כך היה אומר הרב זצ"ל: בכל ברכה מברכות הנהנין יחלקנה לשלושה: ברוך אתה ה' (יפסיק מעט) אלוקינו מלך העולם (יפסיק מעט) בורא פרי... ובברכת המצוות יחלק לארבע: ברוך אתה ה' (יפסיק) אלוקינו מלך העולם (יפסיק) אשר קדשנו במצוותיו (יפסיק) וצונונו על... עלינו להזהר שלא מחמת שאין ביכולתינו לכוון בכל הברכות, נרפה דינו ח"ו, אלא מעט היום, מחר יותר וכן על זה הדרך עד שיקבע הדבר בלבנו. אמן

ל
ח
י
ס
פ
ר
י
ל

סלאח היה אדם קל דעת, בלשון המעטה. היחס כלפיו בקרב יהודי קונסטנטיין עירו נחלק לשניים. היו שרחשו כלפיו בוז, והיו שרחשו כלפיו טינה. הערכה וכבוד - לא רחש כלפיו איש.

פגיעתו של סלאח היתה רעה. לשונו היתה משולחת, כנגד כל העומד כנגדו. אם העז מאן דהו להרגיזו או גרוע מכך, להזיקו, היה סלאח פוער את פיו וממטיר קללות ונאצות, עד שהעומדים סביבו היו נסים לקולו, אוטמים אוזניהם בידיהם.

אבל הגאון חכם אברהם חלימי, רבה של העיר, היה מושא שנאתו של סלאח. איש לא ידע לספר, אימתי בדיוק החלה שנאתו כלפי חכם אברהם לפעפע ולבעור. היו שסיפרו כי פעם הוכיח חכם אברהם את סלאח על פניו לפני אחרים, והדבר הבעיר את חמתו ביותר. היו שהסבירו את שנאתו של קל הדעת לחכם בשנאה פשוטה של עמי ארצות לתלמידי חכמים.

הסברה הראשונה, יש לומר, נשמעה הגיונית יותר. חכם אברהם חלימי היה ידוע כגאון קדוש, מוכיח בשער אשר איננו ירא מפני איש. סביר היה אפוא כי בהזדמנות כלשהי נזדמן לו להוכיח את סלאח, וכך הפכו לאויבו המר.

כך או כך, אילו ביקש איש מיהודי קונסטנטיין להעלות את מפלס זעמו של סלאח, לא היה עליו להתאמץ יתר על המידה. די היה בהזכרת שמו של חכם אברהם, על מנת שפניו של סלאח יאדימו והוא ישתפך במבול קללות, חרפות ונאצות, על ראשו של החכם ועל ראשם של כל החכמים גם יחד.

הוא שאמרנו, סלאח היה פגע רע. כל רואיו רחקו ממנו. רק ליצני קונסטנטיין, יושבי הקרנות, הכתירוהו אלוף לראשם, בהיותו המומחה שבהם.

אילו נשאל איש מתושבי קונסטנטיין, האם קיים סיכוי כלשהו שסלאח ישוב בתשובה, או חמור מכך - ישנה את דעתו אודות חכם אברהם חלימי, היה הנשאל משיב בוודאי בשלילה נחרצת.

שנאתו של סלאח כלפי חכם אברהם חיתה עמוקה ונוראה, באופן שנראה היה חסר סיכוי. ואז, בבוקרו של יום שישי אחד אירע הדבר. היה זה ביציאה מבית המרחץ. חכם אברהם חלימי עלה מן המקווה, נסתפג באלונטית שהביא עמו ולבש בגדי לבן, אחר סירק קלות את זקנו ויצא החוצה, בדרכו אל בית המדרש.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shabbat for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555
לוח שנה

לידיעת הציבור אפשר לרכוש לוח שנה בעלות 15 ש"ח.
כמו כן אפשר לרכוש לוח שנה בצורת טבלה על דפים בגודל A4 בעלות 10 ש"ח.
הרכישה אצל יובל פרטובי פל... 0505919251

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

Shabbat for Zion

הלכות תולדות

דיני שותפות עם גוי או יהודי מחלל שבת בעסק
 העובד בשבת
 ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

תקנה לשותפים שלא התנו מתחלה

וכשהזורים ומוכרים הקרקע שקנו, למי שמכר להם או לאיש אחר, צריך שיעשו המכירה על פי כל כללי דיני מכירה, ויש חילוקי דינים בזה בין קניני יהודי לבין קניני גוי, המבוארים בשלחן ערוך חשן משפט (סימן קצ-קצד), אבל סיכום הדברים בעל פה, אפילו בפני עדים, אינו מועיל כלל, כל שלא עשו הקנינים כראוי, וכמו שמבואר בשלחן ערוך חשן משפט (סימן קפט).

ויש אומרים שבקנו עסק מאיש אחר, יכולים לבטל השותפות גם על ידי שימכור היהודי לשותפו הגוי את חלקו, או שימכור הגוי לשותפו היהודי את חלקו, ולאחר מכן יחזרו ויעשו השותפות ביניהם עם התנאי הנ"ל לענין שבת. ויש אומרים שאין הדבר מועיל, מפני שנראה הדבר כהערמה בעלמא, וצריך שימכרו העסק למוכר הראשון או לאיש אחר.

ומכל מקום אם אי אפשר לבטל השותפות באחד מהאופנים הנ"ל, ואין הגוי מסכים שלא לעבוד בעסק בשבת, ואין היהודי יכול למונעו מלעבוד בשבת כיון שהגוי שותף, אפשר להקל על ידי שימכור היהודי את חלקו בשותפות לגוי לגמרי, וכמבואר בשלחן ערוך להלן (סוף סימן רמו).

יד. יהודי שעשה שותפות בעסק מסויים עם גוי, ולא התנו ביניהם בשעת תחלת השותפות לענין עבודת הגוי בשבת כנ"ל, יכול היהודי להשכיר לשותפו הגוי את כל השבתות, באופן שהגוי משלם לו דמי שכירות קצובים עבור ימי השבתות, ויהיה הריוח של השבתות שייך לגוי. וכן יכול היהודי לשכור את שותפו הגוי שיעבוד בשבת בקבלנות, דהיינו שיאמר לגוי שעל כל סכום מסויים שירויה יתן לו כך וכך.

ויש אומרים שאין להקל כשמשכיר את השבתות לשותפו הגוי אלא באופן שעושה כן בהבלעה, דהיינו שאינו משכיר לו רק את השבתות לחוד, אלא משכיר לו גם מעט משאר ימות השבוע. וכן כששוכר את שותפו הגוי לעבוד בשבת בקבלנות צריך שלא ייחד לו את עבודת יום השבת לבד, אלא יאמר לו בצורה כללית שעל כל מה שיעשה לבדו וירויה סכום מסויים יתן לו כך וכך. והיינו אפילו במקום שאי אפשר לבטל השותפות, וכל שכן במקום שאפשר לבטל השותפות, שאין להקל באופנים הנ"ל אלא בהבלעה.

ומכל מקום יש אומרים שלדעת מרן השלחן ערוך בכל כיוצא בזה שמשכיר העסק לגוי אין לחוש משום שכר שבת כלל, ויש להקל אפילו שלא בהבלעה, ולהלן (סימן רמו סעיף ב') יתבאר, שלמנהג הספרדים יש לסמוך על דבריהם להקל.

ובכל האמור לעיל לענין השכרת השבתות לגוי, או לענין לשכור את הגוי בקבלנות, אין לחלק בזה בין כשעושה כן עם שותפו הגוי, לבין כשעושה כן עם גוי אחר.

"ויעתר יצחק לה' לזכור אתו, כי עקרה היא" חז"ל הקדושים אמרו (בראשית רבה ס' יג) מפני מה לא נפקדה רבקה עד שיצחק אבינו התפלל עליה?
 כדי שלא יאמרו לבן הארמי וחבר מרעיו: ברכתינו היא שעשתה פירות, שברכנוה ואמרנו לה: "אחותינו את היי לאלפי רבבה!"
 ופירש הרב "תורת חכם" זצ"ל מארם צובא, שזוהו שנאמר: "ויעתר יצחק לה' לזכור אתו כי עקרה היא". שטען שזה לה עשרים שנה שלא ילדה, וכבר נחשבת כעקרה, והכל ראו כבר שברכתו של לבן לא הועילה, לפיכך אפשר כבר לפקדה. ואכן, "ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו".
"ויאכל וישת ויקם וילך, ויבן עשיו את הבכורה"
 לכאורה, היה הכתוב צריך לציין את הזלזול בבכורה בשעת המכירה, ומדוע הזכיר אותו בסיום הפרשה?
 לומר לך - כותב הרמב"ן ז"ל - מהי מהותו של עשיו, האדם, שחושב רק על הנאת הרגע, ולא רוצה לחשוב על הרגע שאחריו. עשיו חושב רק על ההנאה העכשווית. "ויאכל, וישת, ויקם, וילך". הבכור, המחכה לו בעתיד, אינה מעניינת אותו כלל! "וזה סיבת ביזוי הבכורה, כי אין חפץ הכסילים רק שיאכלו וישתו, ויעשו חפצם בעיתם, ולא יחושו ליום מחר".

מדוע קראוהו "יעקב", בלשון עתיד, משום שעתיד הוא לעקבני ולנצחני פעמים!
"אל תירא כי איתך אני... בעבור אברהם עבדי"
 פירש הגאון רבי מאיר ביקיאים זצ"ל מאיזמיר, בספרו "מאורי אור", שכאשר יצחק אבינו ראה את הצלחותיו שלא כדרך הטבע, החל חושש שמא ינכו לו מזכויותיו לעתיד לבוא. נגלה אליו הקב"ה ואמר לו: **"אל תירא"** מניכוי זכויותיך, כי כל זה הוא רק "בעבור אברהם עבדי"זכות אבות עומדת לך, ואילו מתן שכרך עבור זכויותיך שלך שמור לך במלואו לעולם הנצחי!
"ברכני גם אני אבי"
 שאל רבינו מנחם עזריה מפאנו זצ"ל, מדוע לא אמר עשיו בפשטות: "ברך גם אותי"?
 ותיירץ, שילד שנולד אדום כמו עשיו הרי זה לאות שדמו לא נבלע בו, וסכנה למולו. המתינו עד שייגדל, וראו שכך הוא טבעו. כיון שרצו למולו כשגדל, סירב, ולא הניח למולו! עכשיו, כאשר ביקש את הברכה, התבייש לומר "ברך גם אותי", שכן לא רצה להזכיר את המילה "אות" לאחר שמאס במילה שהיא אות בין אברהם וזרעו להקב"ה.

גדולה הבנסת אורחים

שאלו להגאון מוילנא: הכמינו אמרו במסכת שבת: "גדולה הבנסת אורחים יותר מהקבלת פני שכינה". כלום אין מאמר זה תמוה במקצת?
 אין באז שום תמיהה, שהרי בשעת קידוש לבנה אנו אומרים: "אלמלי לא זכו בני ישראל להקביל פני אביהם שבשמים אלא פעם אחת בחודש - דיים". ואילו מצוות הבנסת אורחים מחייבת יום יום, שעה שעה...